

gáltató, az Agbar (Aguas de Barcelona) feletti irányítást. Azzal, hogy az Agbarban meghatározó tulajdonos lett a Suez, egyúttal Chilében, Mexikóban, Kolumbiában, Kubában, Andorrában, Kínában, Algériában és Nagy-Britanniában is piacot vásárolt, mert ezekben az országokban is rendelkezik érdekeltségekkel, összesen 27 millió háztartást lát el a világban. Egyér-

telműen kiolvasható ebből a tranzakcióból is, milyen expanziós politikát folytat a Suez: részesedéseket szerez olyan közműcégekben, amelyek révén egyszerre teszi be a lábát több piacra, s növeli az ellátási területet. Ez történt Spanyolországban, s éppen ez az, amit helyi szinten a pécsiek kifogásoltak. A Szabó Iván ügyvéd által készített jelentés egyik fő vádpontja is az volt,

Nem a céget, a közművet vettük birtokba

A pécsi vízközmű elfoglalását irányító ügyvéd, Szabó Iván szerint csak a magyar kisebbségi komplexus mondatja velünk: „Úristen, ezután messze elkerülnek bennünket a befektetők!”

Kezdjük az elején: miért kellett éjszaka, erőszakkal, biztonsági emberekkel elfoglalni a vízművet?

– Az ellenfél kommunikálja azt, hogy így történt.

– **S ki az ellenfél?**

– A Suez. Méghozzá nem annyira a Suez Environnement SA, mint inkább a magyarországi leányvállalat, a Suez Environnement Hungária Kft. A gyanú szerint a helyi menedzsment erősen megszűrte a Párizsba menő információkat. Nagy valószínűséggel Franciaországban nem tudtak a szabálytalan pénzügyi műveletekről, mert nem gondolom, hogy ha tudnak, akkor azokba beleegyeztek volna. Ezért levelet küldtünk Párizsba, amelyben összefoglaltuk a történéseket. Leírtuk, milyen iratok kerültek a birtokunkba. Teljes felhatalmazás nélkül írtak alá a Suez által delegált menedzserek váltókat. Az eddi-

INTERJÚ

gi birtokunkba került legmagasabb összegű váltó 900 millió forintról szólt, de a bankárok mosolyogva megsúgták, hogy nem ez az egyetlen, és nem is a legmagasabb összegű váltó, amit benyújtottak a Pécsi Vízmű Zrt.-vel szemben. A könyvvizsgáló esküszik, hogy ő semmilyen váltót nem látott, ami valószínűleg úgy is van,

mert a mérlegek ott vannak egymás mellett, s egyszer sem szerepel bennük a váltótartozás. Létrehoztak egy leányvállalatot, amelyen keresztül felvásárolták vidéki vízművek üzletrészeit. A probléma ott volt, hogy az így megszerzett vállalatok veszteségeit végig a pécsiek pénzéből fedezték. A menedzsment eladósította a Pécsi Vízmű Zrt.-t, és gyakorlatilag felszámolási helyzetbe hozta az eltitkolt banki papírokkal, amelyeket a város tudta nélkül írtak alá. Számomra nyilvánvaló, hogy a Suez megszegte az 1995-ben kötött privatizációs szerződéseket.

– **Még mindig arra vagyunk kíváncsiak, miért éjszaka, erőszakkal, kommandósokkal vették birtokba a vízműveket?**

– Nézzenek rám, mennyire vagyok kopasz, kigyúrt és fegyveres, mert én „rohantam le” a vízművet! Winkler Tamással, a Tettye Forrásház Zrt. vezérigazgatójával, aki még nálam is kisebb ember. Amikor odamentünk, klaszszikus fegyvereket is vittem magammal: a papírjaimat és a tolatmat. S azért éjszaka mentünk, mert azt akartuk, hogy mire a munkások reggel 6-ra jönnek dolgozni, már rend legyen. A portásnak megmutattuk a közgyűlési határozatot, mondtuk, hogy jöttünk a város nevében átvenni a vízműveket. Azt válaszolta, hogy akkor hívná a főnökeit, addig szíveskedjünk várni. Mondtuk rendben, várunk.

– **Miért vittek magukkal biztonsági embereket?**

– Azért, mert nyilvánvaló volt, hogy az előző menedzsment által szerződöttestet őrző-védő cég nem követheti a mi utasításainkat. Egyébként meg jogszabály írja elő, hogy a vízművek őrzésvédelméről

hogy a Pécsi Vízmű Zrt. létrehozott egy kft.-t, amellyel felvásárlásokba kezdett. Némely vízközmű cégekben aránytalanul drágán szerzett részesedést, más tulajdoni hányadokkal pedig – szól az anyag – isten tudja, mi volt a terjeszkedés célja, mert a vállalkozás nem is fejtett ki érdemi tevékenységet. Összességében a tranzakciók eladósították a Pécsi Vízmű Zrt.-t, 1,5 mil-

liárd vagy annál is nagyobb forintnyi jelzáloggal terhelték meg, s ez egyáltalán nem szolgálja a pécsiek érdekeit.

SÉRTI A JOGOT. Ezzel együtt a lapunknak nyilatkozó jogi szakértők leszögezték: nincs az a bűncselekmény, amely megalapozza egy közös cég elfoglalását, a kisebbségi tulaj-

gondoskodni kell. De semmiféle erőszakos cselekményre nem került sor. A Tetteye által szerződtetett őrző-védő cég emberei csak azután mehetek be az irodákba, miután az előző csapat levonult. Ezt a biztonsági kamerák is rögzítették. Körülbelül 20 perccel azután, hogy megérkeztünk a vízműhöz, megjelent Nyirati István vezérigazgató is, és rövid vita után közölte, akkor nem érdekli, átadja a telepet, de innen-től kezdve mienk a felelősség. Ez a nagy vízműfoglalás hiteles története.

- A jogállam attól jogállam, hogy be-tartjuk a szabályokat. Ha tíz év kell, míg ítélet születik, akkor tíz év.

- Az én fogalmam szerint az nem jogállam, ha egy szerződést nem lehet felmondani. Szerintem a jogállam az, ha a tulajdonosnak joga van visszavenni a tulajdonát. Ez a város szeptember 9-én szabályosan felmondott egy szerződést. És erre joga volt, mert az 1995-ben kötött megállapodás tartalmazta, hogy Pécs a másik fél szerződésszegésére való tekintet nélkül is felmondhatja az üzemeltetési kontraktust, csak akkor kártérítést kell fizetnie. Egyébként meg az szerepelt a felmondó határozatban, hogy kezdődjenek tárgyalások a visszavásárlás feltételeiről. De a Suez a füle botját sem mozdította, nem reagált, nem ült le velünk tárgyalni, húzta az időt. Mi nem a céget foglaltuk el, hanem a vízközműveket vettük birtokba. A Polgári törvénykönyvben benne van, ha a bérlo nem hagyja el a bérleményt, akkor a tulajdonosnak joga van önhatalommal birokba venni a tulajdonát, s az őrzéséről gondoskodni. Az történt, hogy bement a város a saját vízművébe, s kvázi lecserélte a zárat.

- De ezzel padlóra küldtek egy céget, a Pécsi Vízmű Zrt.-t. Megfosztották a munkavállalóitól, s az évi 6 milliárdos bevételt hozó ügyfélkörétől. Hatalmi eszközökkel!

- Magyarország senkinek nem a hűbértoka! Ezen az alapon senkinek a szerződését nem lehetne felmondani, egyet-

len szolgáltatónak sem lehetne azt mondani: vége. Amikor valaki köt egy ilyen üzletet, abban mindig benne van a veszély, hogy egyszer felmondják a kontraktust. Először is, a dolgozókat munkáltatói jogutódlással vettük át, ami a Munka törvénykönyvében és egy legfelsőbb bírósági határozaton alapszik. Másodszor, az önkormányzatokról szóló törvény kimondja, hogy a város feladata az ivóvízszolgáltatásról gondoskodni, a Ptk. pedig, mint említettem, határozott intézkedési jogosítványokat ad a tulajdonos számára. Ebben az esetben ott van mellette a kompenzáció. Viszont sok mindent lehet tenni Magyarországon, de vízközművet nem lehet üzemeltetni önkormányzat nélkül! Az az önkormányzatok concessziós joga. S annak adnak üzemeltetési jogot, akinek akarnak. Mi eredetileg békésen szerettünk volna meg egyezni, hogy közöljék a részvények értékét, de erre nem voltak hajlandók. Megjegyzem, a mai tudásunk birtokában – hogy előke-rültek a titkos váltók, s bizonyíthatók a szabálytalan pénzügyi műveletek – a város élhet a szankciós felmondás lehetőségével, hiszen nyilvánvalóan szerződést segezt a menedzsment.

- Azért ez a történet mégis úgy zajlott le a külvilág szemében, hogy egy önkormányzat, amelynek a törvények betartása és betartatása az egyik feladata, lero-hant egy céget csak azért, mert számára a továbbiakban nem érte meg közösen működtetni azt.

- Szerződéssfelmondások és üzemeltetőváltások ma is hetente történnek, csak azokkal nem foglalkozik a média, mert magyar cégekről van szó. Itt most egy külföldi tulajdonú társaságról volt szó,

így aztán mindenki jogállamot kiált. Ezen az alapon azonban egyetlen szerződést se lehetne felmondani, ha multinacionális cég a partner. Mégiscsak hűbértokok lettünk?

- A külföldi befektetők számára ez mégsem a legjobb üzenet.

- Nagy magyar kisebbségi komplexusnak tartom, hogy azt mondják: „Ursten, ezután messze elkerülnek bennünket a befektetők!” Az Egyesült Államokban, de főként éppen Franciaországban is hasonló folyamatok zajlanak.

- Párizsban a szerződés felmondása három évig tartott.

- Hát a pécsieknek, köszönik, nincs erre három évük. Egyébként meg Kaposvár a példa arra, hogy egy hónap alatt

meg lehet egyezni a lezárás feltételeiről. Láttuk, hogy a Suez nem akar komolyan tárgyalni velünk, ameddig rajta ül az önkormányzati közműveken, és beszéd évi 6 milliárd forint víz-díjat. Ha a tárgyalgatást, levelezgetést választjuk, akkor tíz év múlva is csak az egyeztetéseknél jár-nánk.

- Nem fél attól, hogy sorozatosan elbukja a pereket?

- Nem. Ha nem lennék biztos az ellenkezőjében, nem vágtam volna bele.

- S mit tervez a város? A Pécsi Vízművek Zrt.-nek vége? Felszámolják? Becsukják?

- Dehogy. A városnak 400 millió forint apportja van a cégben, amit nem akar elveszteni. Szeretnénk megmenteni a céget, és helyreállítani a fizetőképességét. Azt gondolom, a most nyilvánosságra került bizonyítékok tükrében komoly esély van arra, hogy a Suez is megszavazza a menedzsment visszahívását. Mi továbbra is készek vagyunk arra, hogy a szerződések békés megszüntetéséről tárgyaljunk. ●

” Szerintem a jogállam az, ha a tulajdonosnak joga van visszavenni a tulajdonát. ”

A SUEZ VEZETŐI BEMUTATJÁK
AZ ÚJ LOGÓT PÁRIZSBAN.
A francia főváros nem hosszabbítja
meg a szerződést a céggel

SUEZ-VÁLSÁG

Párizs városa, ahol két és fél évtizedig szolgáltattott a Suez, az idén nem hosszabbítja meg a koncessziós szerződést, mert a vízdíjak az országos átlag duplájára emelkedtek. Grenoble is kiebuda a Suez, mert folyamatosan túlszámlázott. Általánosságban is elmondható, **Franciaország-szerzte „víz-függetlenségi háború” kezdődött**, pártállásra való tekintet nélkül egyértelmű nyomást gyakorolnak a befektetők. Idén januárban Saint-Etienne városa az 50-50 százalékos tulajdonos Suez-Veolia csoportnál elérte, hogy 23 százalékkal csökkentse a víz árát. A példát Lyon szolgáltatta, ahol a Veoliát szorongatta meg az önkormányzat, 16 százalékos árcsökkentést csikart ki belőle. Bordeaux-ban a város előjárása úgy találta, túl magas a helyi vízmű tulajdonosa, a Lyonnaise des Eaux 233 millió eurós profitja. Mint a francia sajtó megírta, a település visszakövetelte a nyereséget; a cég most csökkenti a víz árát, s befektetéseket hajt végre. ●

donos kiűzését, a munkavállalók tiltott toborzását. „Ami Pécssett történt, az vastagon sérti a Ptk.-t, a társasági jogot, s egy sor más törvényt. Gombhoz a kabátot alapon tárják utólag a nyilvánosság elé, hányféle bűncselekményt követtek el a vízmű vezetői” – fogalmaztak lapunknak, hozzátéve: semmiféle politikai, gazdasági türelmetlenség nem indokolhat jogellenes lépéseket.

A másik oldal cáfolja, hogy jogsértést követett volna el. Fő érvek, hogy az önkormányzat szabályosan mondta fel az üzemeletetési szerződést, s miután a Suez időhúzásra játszott, az önkormányzat csak azt foglalta vissza, ami jogos tulajdona, a közműveket, ami mindig is a városé volt (lásd a Szabó Iván ügyvéddel készült interjút a 16–17. oldalon).

Jóllehet, baloldali körökben az a hír terjedt el, hogy az akcióra az ellenzéki párt legfelsőbb szintjén mondtak igent, ezt több fideszes forrásunk cáfolta. „Páva Zsolt egyedül döntött, s viselni fogja ennek minden politikai, jogi és gazdasági következményét” – fogalmazott egy jobboldali parlamenti képviselő, akinek szavaiból az tűnt ki, a módszerrel senki sem értett egyet. Ám, hogy a pécsi vízmű átvétele illeszkedik a Fidesz közszolgáltatások nyújtásáról szóló stratégiájába, azt több vezető jobboldali informátorunk is megerősítette. Bencsik János országgyűlési képviselő, Tatabánya polgármestere lapunknak kijelentette, hogy a Fidesz választási győzelme esetén jövő ősszel a parlament elé terjesztenek egy olyan javaslatot, amely garantálja, hogy a vízközművek közösségi felügyelet alatt, azaz önkormányzati, illetve állami tulajdonban maradjanak. A hatékony és biztonságos ellátás érdekében soknak tűnik a közel négyszáz vízműcég, így az új jogszabály megalkotását követően elindulhat egy egészséges integráció, de kizárólag közösségi tulajdonban. A vízközmű törvény megalkotása Bencsik szerint önmagában is biztosítja a közösségi felügyelet megjelenését, hiszen előírja a szolgáltatók kötelezettségeit, egyúttal garantálja a fo-

gyasztók védelmét. A jobboldali párt szorgalmazza azt is, hogy ahol magánkézbe kerültek a közműcégek, ott kezdődjenek tárgyalások a visszavételükről. „Magyarországon 2010-től is tiszteltben tartják a magántulajdon intézményét, de ez nem jelenti azt, hogy tárgyalásos úton ne törekednének arra, hogy a korábban privatizált szolgáltatók ismét közösségi tulajdonba kerüljenek, illetve hogy a koncessziós szerződéseket is felülvizsgáljuk” – húzta alá a szakpolitikus.

NEM HÜBÉRBIRTOK. Egyre többet hallani egy új szlogent: Magyarország nem hűbérbirtok. Erőt mutatni – ez a jobboldali párt stratégiája. Aki részesedést szerzett a víz-, a gáz- és a villamosenergia-szektorban, annak számolnia kell azzal, hogy amennyiben a Fidesz nyer az országgyűlési választásokon, új időszámítás kezdődik jövő tavasszal. Az azonban már távlatos elképzelés, hogy az állam és az önkormányzatok miként léphetnek be a hőtermelési és a távhő-szolgáltatási piacra. Ám lapunk úgy tudja, már szervezési fázisban vannak azok az energetikai vállalkozások, amelyek révén a távfűtéses városokban nem csak a távhő-szolgáltató, hanem az energiát előállító erőmű is önkormányzati tulajdonba kerülne. A Fidesz stratégiája szerint mindenképpen csökkenteni kell a települések energiaágazatnak való kitettségét, energiafüggőségét, ami úgy valósítható meg a legoptimálisabban, ha az energiaszolgáltatókban tulajdonosi részesedést szereznek. Ha ez nem valósulhat meg, akkor a szolgáltatókkal újratárgyalják a jelenleg élő szerződéseket, hogy a profit egy részét magyarországi fogyasztók érdekeit szolgáló energiahatékonysági fejlesztésekbe forgassák vissza. Ellenkező esetben 1–2 százalékos büntető adó is sújthatja a cégeket. Bencsik szerint „kemény, de mégis reményt keltő tárgyalások várnak ránk”.

CSEKE HAJNALKA

(Közreműködött Lambert Gábor)